# АНАЛИЗ НА КОНСТАТАЦИИ ОТ ПРОВЕРКИ НА ФИЗИЧЕСКОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПЕРАЦИИ, ВКЛЮЧВАЩИ СТРОИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ, ПРЕЗ ПРОГРАМЕН ПЕРИОД 2014-2020

**2024 г.**

**Съдържание**

**I. ВЪВЕДЕНИЕ..... 3**
**II. ПРИМЕРНИ КОНСТАТАЦИИ ..... 4**
**III. ПРИМЕРИ ЗА УСТАНОВЕНИ НАРУШЕНИЯ ..... 5**
**IV. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ..... 15**

## I.ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият анализ е изготвен въз основа на констатации от издадени в периода 2018-2024 г. доклади от одити на операции, съфинансирани със средства от Европейските фондове за споделено управление през програмен период 2014-2020, които включват изпълнение на строителни дейности.

Съгласно чл. 127, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 *„Одитният орган осигурява извършването на одити на правилното функциониране на системите за управление и контрол на оперативната програма, както и на подходяща извадка от операции въз основа на декларираните разходи. Декларираните разходи се одитират въз основа на представителна извадка и по принцип въз основа на статистически извадкови методи.*“
Съгласно чл. 27 *„Одити на операциите“*, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014, *„Одити на операциите включват в съответните случаи проверка на място на физическото изпълнение на операцията.“*

Съгласно чл. 77, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060 *„Одитният орган отговаря за провеждането на одити на системите, на операциите и на отчетите, за да предостави на Комисията независимо становище за ефективното функциониране на системите за управление и контрол и законосъобразността и правилността на разходите, включени в представените на Комисията отчети.“*, а съгласно параграф 2 *„Одитните дейности се извършват в съответствие с международно приетите стандарти за одит.“*

Целта на документа е да информира Управляващите/Националните органи на всички програми, одитирани от ИА ОСЕС, както и заинтересованите бенефициенти, за констатирани от Одитния орган нарушения по време на проверки на място с цел предприемането на превантивни мерки за текущите и бъдещи операции, които включват строителни дейности, както и на коригиращи мерки, където е необходимо за осигуряването на доброто физическо състояние и дълготрайността на инвестициите в инфраструктура и съответно намаляване на репутационния риск.

Анализът съдържа примери за нарушения, установени в резултат на проверките на физическото изпълнение на договори за строителство/инженеринг.

Последните са класифицирани според категорията на строежа съгласно чл. 137 от Закона за устройство на територията и според номенклатурата на обществената поръчка съгласно чл. 4 от Закона за обществените поръчки (т.е. съгласно кодовете на номенклатурите в Общия терминологичен речник, приет с Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV)).

Анализът е наличен на интернет страницата на Агенцията на адрес: https://aeuf.minfin.bg/bg/25

## II. ПРИМЕРНИ КОНСТАТАЦИИ

Тук по-долу е представен примерен текст за формулиране на констатация за финансирана от Европейския фонд за регионално развитие операция през програмен период 2014-2020 г. (за всяка конкретна одитирана операция се реферира и към разпоредбите на административния договор за безвъзмездна финансова помощ):

*Съгласно чл. 71, параграф 1, б. „в“ от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета операциите, включващи инвестиции в инфраструктура, възстановяват приноса от Европейските структурни и инвестиционни фондове, ако в срок от 5 години от крайното плащане към бенефициера или в рамките на периода от време, определен в правилата за държавна помощ, е налице значителна промяна, която засяга естеството, целите или условията за изпълнение и която би довела до подкопаване на нейните първоначални цели…..*

*или*

*Съгласно чл. 4, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, Комисията и държавите-членки спазват принципа за добро финансово управление в съответствие с чл. 30 от Финансовия регламент. В резултат на проверката на място е установено (описват се установените нарушения). Влошеното физическо състояние на изпълнената инвестиция представлява нарушение на чл. 71, параграф 1, б. „в“ от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на ЕП и на Съвета / чл. 4, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013г. и чл. ..... от Общите условия към договора за предоставяне на БФП, както и на принципа за устойчивост на резултатите и репутационен риск за Европейския фонд за регионално развитие. Нарушението представлява нередност по т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 2 от Наредба за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕСИФ, за която е предвидена финансова корекция в размер от 2 % до 100 % от поисканите за възстановяване разходи по засегнатите договори за обществена поръчка.*

В зависимост от етапа на изпълнение на инвестицията, проверките се извършват по време на изпълнението или след въвеждане на строежа в експлоатация. И в двата случая Одитният орган проследява изпълнението на препоръките и в зависимост от това какво е естеството на констатираните нарушения и дали същите са отстранени определя финансовото влияние на нередността.

Съгласно чл. 125, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, *„проверките по параграф 4, първа алинея, буква а) включват следните процедури: а) административни проверки по отношение на всяко заявление за възстановяване, подадено от бенефициерите; б) проверки на операции на място. Честотата и обхватът на проверките на място са пропорционални на размера на публичната подкрепа за дадена операция и на равнището на риска, установен при такива проверки и одити от одитния орган за системите за управление и контрол като цяло.“*

Съгласно чл. 74, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060 *„Проверките на управлението, посочени в параграф 1, първа алинея, буква а), се основават на риска и са пропорционални на рисковете, установени предварително и в писмен вид. Проверките на управлението включват административни проверки по отношение на заявления за плащане, предявени от бенефициерите и проверки на място на операциите.“*

Считаме, че примерите могат да бъдат полезни, както на Управляващите органи в контекста на проверките на управлението, така и на бенефициентите, които са отговорни да упражняват контрол по изпълнението на договорите и поддръжката на инвестициите.

## III. ПРИМЕРИ ЗА УСТАНОВЕНИ НАРУШЕНИЯ

### 1. Пътища I и II клас от републиканската пътна мрежа – първа категория, буква а)

| | |
|---|---|
| **Общ терминологичен речник (CPV)** | 45233120 Строителни и монтажни работи на пътища |

- течове в изградената хидроизолация в тунела;
- неработещо осветление в тунела;
- наличие на необезопасени кабели на тротоара преди входа на тунела;
- деформирана пътна настилка на платната и на аварийната лента преди тунела;
- пукнатини до ръба между откоса и банкета, в банкета и откоса на насипа;
- спукани бетонови елементи от облицовъчния окоп;
- повреди в „италиански“ улей за отвеждане на повърхностните води от пътното платно;
- неправилно изграден водосток - оставени по-дълги краища на отводнителни тръби в отвора на водостока, двустранно;
- повреди и дефекти в най-горен асфалтов пласт с различна площ;
- неподменена скъсана мантинела върху укрепителна стена и смачкана мантинела на пътя;
- непочистени паднали камъни и наноси по банкетите - по цялата дължина на обекта;
- наличие на затревени банкети, непочистени канавки и отводнителни съоръжения;
- активизирано свлачище, което е довело до пропадане на участък от пътя с дължина от 100 метра;
- обрасли с трева канавка и част от новоизградените тротоари;
- незапълнени места от точките за вземане на „ядкови“ проби за изследване и анализ на асфалтово покритие;
- скъсани защитни мрежи за падащи камъни;
- запълнен водосток с наноси и отпадъци.

### 2. Пътища III клас от републиканската пътна мрежа, първостепенна улична мрежа I и II клас и съоръженията към тях – втора категория, буква а)

| | |
|---|---|
| **Общ терминологичен речник (CPV)** | 45233120 Строителни и монтажни работи на пътища |

<u>Пътища и улици</u>

- десортиран износващ пласт и по двете платна на пътя;
- пукнатини в контакта между отделни участъци от изпълнението на асфалтовото покритие;
- деформирана пътна настилка на пътното платно и аварийна площадка;
- пропадане на пътната настилката в участък от пътя;
- наличие на надлъжни пукнатини в участък от пътните ленти;
- крилни стени на водосток с компрометирана връхна част на бетоновата конструкция;
- видими дефекти на асфалтовото покритие с различна площ;
- необработени надлъжни пукнатини в асфалтовото покритие;
- пукнатини на бетоновата конструкция на затежняващите призми при плочест водосток;
- контактът между положените пластовете асфалт е частично обработен с битум;
- наличие на пукнатини и отцепване на банкета;

- наличие на разкачена конструкция и планки, придържащи шумозаглушителните стени от плоскости;
- слягане на настилката върху новоизграден тръбен водосток.

затревени банкети – наблюдава се по цялата дължина на пътя;
- непочистени отводнителни окопи – наличие на отпадъци и земни маси в окопите в двата участъка;
- изравяне на банкет;
- наличие на пропадане в участъка на пътно кръстовище;
- липса на информационна табела в началото/края на пътния участък;
- нарушена цялост на постоянната табела;
- повредена/липсваща еластична предпазна ограда;
- повалени и разместени бордюри;
- непочистени банкети от наноси и материали от зимната поддръжка на пътя;
- непочистени облицовани и необлицовани окопи и канавки от растителност, паднали камъни и наноси;
- паднали и неотстранени едри камъни в близост до пътното платно;
- паднали дървета върху мантинелата.

Пешеходен надлез/подлез
- необработени фуги и повърхности на бетонови стени при подхода за надлеза;
- счупени плочки и отлепени лайсни на стъпала в стълбищна клетка;
- влага по таван и стена на стълбищна клетка;
- корозия по метални парапети на съоръжението;
- обрушени ревизионни капаци на площадката над подлеза;
- петна от влага по каменна облицовка на стените на подлез;
- неработещи осветителни тела по тавана на подлез;
- нефункциониращи стълбищни платформи за хора с двигателни проблеми.

### 3. Строителни и монтажни работи по общо изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води – втора категория, буква б)

| | |
|---|---|
| **Общ терминологичен речник (CPV)** | 45252127 Строителни и монтажни работи по общо изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води<br>45232151 Строителни и монтажни работи по реконструкция на главни водопроводи |

- **Общо за площадката на пречиствателната станция**

- некачествено изпълнена настилка на открита тераса (изтрит повърхностен слой, видима армираща мрежа и наличие на пукнатини по цялата площ на терасата);
- корозирали елементи на оборудването;
- множество пукнатини по повърхността на бетона и неправилно обработени работни фуги при пътека над съоръжение - обект „Биобасейн анаеробна зона“;
- отлепени плочи от цокъла на сградите, наличие на растителност във фугите на тротоарните плочи;
- липса на оборудване /капаци при включване на UV лампи за дезинфекция/;
- свличане на откоса между площадката на станцията и укрепителна конструкция на ската;

- недовършена вертикална планировка между вторичен радиален утаител и биобасейн;
- пропадане на асфалтовата настилка покрай отводнителна шахта;
- незавършени обратни насипи;
- дефекти на кранови шахти и на шахта отклонения;
- незавършен монтаж (сървър и периферни устройства) на SCADA и настройка на системата.

- **Съоръжения по пътя на водата:**

- обект „Чакълозадържател и груби решетки“:
  - електрически грайфер – аварирал;
  - груби решетки – работят само в ръчен режим, не се управляват от SCADA;
  - савак на довеждащ колектор – не се управлява от SCADA;
- обект “Входна помпена станция“ - две от пет входни помпи за отпадъчна вода не работят;
- обект „Сграда за фино механично пречистване“ - уредът за вземане на проби не работи;
- обект „Аериран пясъкозадържател и маслоуловител“:
  - мостови пясъкочистачи - работят само на ръчен режим, нямат автоматизация;
  - не работят една помпа за пясъчен пулп, едното лифт устройство за помпа за пясък и кутии за мазнини;
- шахта с входно измервателно устройство и помпа за мазнини - неработеща дренажна помпа;
- обект “Първичен хоризонтален утаител“ - мостов утайкочистач – работи само на ръчен режим, не се управлява от SCADA;
- обект „Биобасейн“:
  - аерационната система на басейна е със скъсани PVC тръби за отвеждане на конденза от аериращата система;
  - въздуходувките не се управляват от SCADA - една от тях е аварирала;
- обект „Разпределителна камера към вторичен радиален утаител (ВРУ)“:
  - саваците на вход ВРУ – работят само на ръчен режим, не се управлява от SCADA;
  - UV дезинфекция - UV лампи не работят;
- обект „Изходно измервателно устройство“ - измервателен улей тип Кафаги-Вентури - не работи;

- **Съоръжения по пътя на утайките:**

- обект “Помпена станция за първична утайка“ - помпи за първична утайка - не работят;
- обект „Калови шахти към ВРУ“ - саваци - не се управляват дистанционно през SCADA;
- обект “Помпена станция за рециркулациращa активна утайка и излишна активна утайка“
- две помпи за рециркулираща активна утайка не работят;
- обект „Сграда механично сгъстяване на излишна активна утайка и захранване на метантанк“ - целият възел комплексно е в неизправност, не работят: механични сгъстители, полимерна станция, помпи за полиелектролит, помпи за захранване на метантанк, помпи за захранване на механичен сгъстител, помпи за сгъстена първична утайка от утайкоуплътнител за първична утайка, помпи за рециркулация на обема на метантанка и помпено-хидрофорна уредба;
- обект „Метантанк“- не са проведени 72 часови проби, съоръжението не работи;
- обект „Факел за газ“ - факел за изгаряне на биогаз - не работи;
- обект „Обслужваща сграда към метантанк и газхолдер“- не работи;
- обект „Силоз за изгнила утайка – утайкочистач“ - не работи;
- обект „Сграда за обезводняване на утайка“ - съоръжението не работи;

- обект „Въздуходувна станция към биобасейните“ - една от петте въздуходувки не работи;
- обект „Реагентно стопанство за дефосфатизация“ - не се управлява през SCADA;
- обект „Сграда за вода за технологични нужди“:
  - не работят уредите за вземане на проби;
  - автоматичен анализатор на основните замърсители в отпадъчната вода- не работи;
- система за „On – line“ измерване през SCADA - не работи.

**4. Разпределителни проводи, съоръжения и устройства към тях в областта на водоснабдяването и канализацията – втора категория, буква б)**

| | |
|---|---|
| **Общ терминологичен речник (CPV)** | 45232151 Строителни и монтажни работи по реконструкция на главни водопроводи |

- наличие на обрушени бордюри от изградената вертикална планировка на канализационната помпена станция;
- запушени дъждоприемни шахти по трасето на канализацията;
- липсващи решетки на дъждоприемни шахти;
- дефекти на ревизионни и на кранови шахти - незавършени обратни насипи, незавършен монтаж на покривни панели, необходимост от корекция, изправяне на конструкцията и монтиране на капаци, неизпълнена повторна изолация, както и незавършено почистването на участъците и профилиране на тръбопроводите;
- системата SCADA – незавършен монтаж (липсват сървър и периферни устройства) и недовършена настройка на системата.

**5. Рекултивация на общинско депо за неопасни отпадъци - втора категория, буква г)**

| | |
|---|---|
| **Общ терминологичен речник (CPV)** | 45262640 Строителни работи, свързани с подобряване на околната среда<br>45112300 Работи по насипване и рекултивация на почвата<br>45112350 Работи по рекултивация на замърсени земи |

- измиване на горния слой почва на част от площта на рекултивираното депо, заради липса на отводнителен канал за отвеждане на водата от депото;
- липса на залесяване по терена/биологична рекултивация/ на насипа на депото;
- компрометирано земно легло под бетонови елементи на отводнителна канавка;
- компрометирани/разрушени фуги между бетонови елементи на отводнителна канавка;
- разместени един спрямо друг бетонови елементи на отводнителна канавка вследствие на неуплътнено земно легло под канавката;
- разрушен бетонов пояс при пиезометричен кладенец;
- липсващ капак на пиезометричен кладенец;
- наличие на множество битови отпадъци в близост до тялото на рекултивираното сметище откъм пътя;
- незавършени дейностите по биологичната рекултивация съгласно технологията за изпълнението ѝ;
- свлечени земни маси от изградения насип покриващ отпадъците;
- неподдържани бетонови поясни отводнителни канавки за предпазване от скатови води към депото;

- разрушени репери за наблюдение на слягането на депото;
- унищожени наблюдателни/пиезометрични кладенци в и около депото за следене на нивото и качеството на подпочвените води;
- неподдържана система за изгаряне на газа до депото;
- разрушена ограда или липса на такава около границата на депото;

### 6. мостови съоръжения на общински път - трета категория, буква а)

| | |
|---|---|
| **Общ терминологичен речник (CPV)** | 45000000 Строителни и монтажни работи<br>45221100-3 Строителни и монтажни работи по общо изграждане на мостове |

- установените по време на проверката на място количества за колекторните системи за отвеждане на дъждовна вода на изградените мостови съоръжения са по-малки от отчетените в разходооправдателните документи, като съставените строителни книжа (Акт обр. 12 от Наредба 3 от 2003 г. на МРРБ) не дават точна представа за изпълнените работи.

### 7. Основен ремонт и въвеждане на мерки за енергийна ефективност на обществени сгради и училища - трета категория, буква б)

| | |
|---|---|
| **Общ терминологичен речник (CPV)** | 45000000 Строителни и монтажни работи<br>45421130 Монтажни работи на врати и прозорци;<br>45442300 Работи по защита на повърхности;<br>45261400 Изолационни и хидроизолационни работи на покривни конструкции |

<u>Сграда за обществено обслужване</u>

- отделни участъци с подута от влага мазилка на цокъла и компрометирана мазилка на външните стени на сградата;
- компрометирано боядисване на металните пана;
- отделни участъци са с компрометирана шпакловка и боя на вътрешни стени на сградата;
- наличие на необезопасени кабели в отделни участъци на сградата;
- повредено оборудване (батерии на мивки, тоалетно казанче) и дефекти в изпълнените дейности (пукнатини по стената и фаянса) в санитарно помещение;
- неработещи и немонтирани нови осветителни тела;
- неработеща новоизградена соларна инсталация със слънчеви колектори и ел. бойлери;
- незапълнени дупки около монтираните тръби на отоплителната инсталация в коридора между първи и втори етаж;
- повредена мазилка и пукнатини по стените в отделни части на сградата.

<u>Енергийна ефективност на училища</u>

- в санитарните и тоалетни помещения има течове около вертикалните ВиК щрангове, в резултат на което по таваните и стените има силно нарушена и мухлясала мазилка;
- налични са течове на места около монтираната PVC дограма;
- надраскана външна топлоизолация по фасадата;
- изкъртена от вятъра некачествено положена външна топло и хидроизолация;
- участъци с ръжда по конструкцията на окачената фасада;

- компрометиран окачен таван - скъсан нит на конструкцията по тавана;
- огъната и деформирана обшивка на композитен панел по фасадата;
- отлепени топлоизолационни плоскости по цокъла на сградата;
- наличие на влажни петна по стени и тавани в стаи на последният етаж на сградата;
- компрометирана мазилка при тръба на покривното водоотвеждане на топла връзка между двата корпуса;
- счупени и недовършени капачки за мълниезащита;
- компрометирана мазилка на няколко места по всички задни фасади;
- разкачени решетки на осветителнитела в окачения таван на класни стаи;
- липсващи капачки на кабелни розетки в класни стаи;
- липсващи болтове в основата на беседка в училищния двор.

## 8. Ремонт на училищна сграда – трета категория, буква в)

| | |
|---|---|
| **Общ терминологичен речник (CPV)** | 45000000 Строителни и монтажни работи<br>45410000 Работи по полагане на мазилка;<br>45431000 Работи по полагане на плочки за подови настилки и стенни облицовки;<br>45421130 Монтажни работи на врати и прозорци;<br>45442300 Работи по защита на повърхности;<br>45261400 Изолационни и хидроизолационни работи на покривни конструкции |

- некачествено боядисана външна метална ограда на училището;
- незапълнени фуги около видими тръби от парна инсталация;
- навлажнени стени на помещения в сутеренния етаж на сградата и в резултат на лоша хидроизолация – повредена мазилка на стените;
- надлъжни пукнатини на настилката на игрището за тенис на корт в двора на училището;
- пукнатина в бетонната настилка на вътрешния двор на училището;
- некачествено поставени тротоарни плочки в двора на училището;
- некачествено извършени работи около рамките на нови врати на стаите;
- липсващи, повредени или некачествено поставени водосточни тръби;
- висящи осветителни тела по фасадата на сградата, поради некачествено извършен монтаж;
- течове по пода на тоалетните от санитарните възли и сифоните в общите тоалетни на сградата;
- наличие на течове от козирката на входа на сградата, поради некачествено отведена вода от покрива;
- непокрита с подова настилка инсталационна тръба;
- некачествено полагане на подова настилка в училищните стаи;
- непочистени строителни отпадъци до централния вход и задната част на сградата;
- липсващи преходни лайсни и первази в повечето класни стаи;
- повреден окачен таван, влага, мухъл и компрометирана мазилка по стените на физкултурния салон;
- подута и падаща мазилка на таваните на последният етаж;
- некачествено изпълнени фаянсови плочки на плувен басейн;
- пропаднал участък от тротоара след монтаж на външен асансьор на сградата;
- напукана и зле обработена фуга при връзката между двата корпуса на сградата на всички етажи;

- напълно компрометирани от влага приземни помещения – унищожена мазилка;
- течове между тоалетни помещения около вертикалните ВиК щрангове, в резултат на което по таваните и стените има силно нарушена и мухлясала мазилка;
- течове на места около новата PVC дограма;
- теч от тръбите на вентилационната система, водещ до събиране на вода между тях и облицовката от минерална вата в новоизградената спортна зала;
- част от покривната настилка от керемиди се е свлякла;
- отделни участъци с компрометирана алея със смъкната земна основа, потънали и наклонени вибробетонови павета и бетонови бордюри.
- демонтирани ръкохватки на вентилите на радиаторите на парното в санитарни помещения и класни стаи;
- счупени входни врати на сградата и на класни стаи;
- изкъртени пейки и бетонови кошчета за боклук в двора;
- повредена подова настилка в общите помещения и класните стаи;
- изкривени водосточни тръби по фасадата и стълб на осветително тяло на двора;
- неработещ асансьор, поради липса на сключен договор за поддръжка;
- неработещи ел. контакти в някои помещения;
- повредена мазилка и латекс по коридорите на училището;
- пукнатини по стени и фаянс в санитарни помещения;
- разместени плоскости на окачен таван в коридор;
- фасадата на училището е надраскана;
- подемниците за осигуряване на достъп са прибрани на склад и не се ползват;
- ронеща се мазилка от тераса на втория етаж над централен вход;
- корозия на метални предпазни парапети;
- некачествено поставени и счупени челни плочки на стълбището пред централен вход;
- скъсани оградни мрежи около игрищата за баскетбол и футбол;
- счупени и липсващи седалки на игрището за футбол.

### 9. Изграждане и ремонт на социални жилища, четвърта категория, буква б)

| | |
|---|---|
| **Общ терминологичен речник (CPV)** | 45000000 Строителни и монтажни работи<br>71320000 Инженерни услуги по проектиране и конструиране<br>45200000 Строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения или на части от тях |

- недовършена ел. инсталация на главният вход - електрически кабел, за който се чака изработване на кутия;
- пукнатина от ъгъла на рамката на вратата на апартамента до тавана;
- некачествено монтиране на касите на вратите на апартаментите;
- недовършена мазилка по коридорите на етажите и компрометирана мазилка (необработени пукнатини) в етажната клетка между етажите на сградата;
- влага и мухъл по стени и тавани на помещения на апартаменти;
- компрометирана мазилка в сутеренни помещения;
- бояджийските дейности са в незавършен вид в коридорите и стълбищната клетка;
- нерегулирана врата към входа на сградата;

- компрометиран вентилационен канал на тавана в сутеренно помещение;
- стъпала в сутеренно помещение в незавършен вид – оставени на груба замазка, като конструкцията им затруднява тяхното използване (много са високи);
- деформирана новоизградена тротоарна настилка около ремонтираната сграда.

### 10. Обновяване детска градина - четвърта категория, буква б)

| | |
|---|---|
| **Общ терминологичен речник (CPV)** | 45000000 Строителни и монтажни работи<br>45410000 Работи по полагане на мазилка;<br>45431000 Работи по полагане на плочки за подови настилки и стенни облицовки;<br>45421130 Монтажни работи на врати и прозорци;<br>45442300 Работи по защита на повърхности;<br>45261400 Изолационни и хидроизолационни работи на покривни конструкции |

- озеленяването не е изпълнено по проекта, част от посадените от изпълнителя дръвчета са изсъхнали, затревяването липсва на големи участъци;
- теч на вода при валеж от въздуховодите на вентилационната система в кухненски блок;
- наличие на влага по тавана, стената и въздуховодите във физкултурен салон;
- наличие и/или следи от вода на цялото подземно ниво (сутерен), включително технически помещения за басейна и абонатната станция към ТЕЦ, помощни складове и помещение за гладене;
- следи от вода по прясно боядисани стени, вследствие на течове от покрива;
- пукнатини по стената в помещение „Столова“;
- нарушена боя на рампата за хора с увреждания;
- паднали плочи по облицовката на фасадата;
- пукнатини на стените;
- влага/теч на тавана на помещение, заето от втора група и пукнатина на стена в спално помещение;
- влага по стена и тавана в отделни помещения;
- пукнатини по стените в помещение;
- влага на тавана на тоалетните;
- в складовите помещения има мухъл и влага на тавана;
- нефункционираща кухня, като доставеното по проекта оборудване не се ползва (все още е в кашони);
- пропадания на настилката от плочи до стената на сградата с наличие на фуги;
- нарушена ударопъглъщаща настилка на алея в двора на детската градина;
- изградения по проекта басейн не функционира;
- пропадания на настилката от плочи до стената на сградата.

### 11. Вертикална планировка и благоустройство - четвърта категория, буква г)

| | |
|---|---|
| **Общ терминологичен речник (CPV)** | 45000000 Строителни и монтажни работи<br>45211360 Строителни и монтажни работи по градско благоустройство<br>45112500 Земни работи, |

| | |
|---|---|
| | 45112710 Строителни работи по оформяне на зелени площи |

Вертикална планировка

- незапълнени участъци и фуги на тротоарна настилка и бордюри;
- пропаднали участъци на тротоарната и паважната настилка;
- некачествено поставяне на горният пласт на асфалтовата настилка на места на обекта;
- некачествено поставяне на паважната настилка;
- изсъхнала растителност и липса на трева в участъци от затревените площи при изпълнение на озеленяването на част от обекта;
- наводнени участъци на подземните помещения, в резултат от пороен дъжд;
- отделни участъци от изградената алея е компрометирана със смъкната земна основа, потънали и наклонени вибробетонови павета и бетонови бордюри;
- разместени ограничителни колчета по алеите и тротоарите;
- деформирани капаци на комуникационни шахти вътре в парка;
- некачествено фугиране на бордюри;
- липсват монтирани стойки за колела в пешеходната зона;
- изградените питейни фонтани не функционират в пешеходната зона;
- силно замърсено пространство със строителни материали около технологично помещение, находящо се на площада, както и в пешеходната зона;
- липсват пейки, предвидени в инвестиционния проект;
- повредена шахта на главна алея в парка - счупен капак и разрушена стена;
- некачествено изпълнени алеи /наличие на дупки и незарит изкоп/;
- счупени чешми на територията на парка;
- липса на стикери на съоръженията на детската площадка, площадката за кучета и зоната за пикник;
- нарушена паважна настилка /извадени и липсващи павета/на две места до спортна площадка за баскетбол;
- непочистено затревяване по паважната настилка покрай спортната площадка за баскетбол;
- изтрита маркировка на пешеходна пътека, която не е възстановена;
- липсваща информационна табела;
- пропадане наличие на изкъртени метални рамки на кошчета за отпадъци;
- наличие на изсъхнали засадени и липсващи (предвидени по проекта) дървета;
- пропаднали участъци от пътната настилка в района на обекта;
- непоставени предпазни колчета на пътен остров;
- силно корозирал метален парапет по цялото протежение на реконструирания участък от основната пътека на парка.

Детски и спортни площадки

- липсващи вратички на новоизградена детска площадка;
- липсващи дъски от оградата на площадката;
- липсващи дъски на местата за сядане на пясъчника;
- наранена ударопоглъщаща настилка;
- липсващи комплект за волейбол - мрежа, антени, опъваща система;
- увредена металната ограда на спортната площадка;
- наличие на напукана, зле укрепена и свлечена пътека;

- недостатъчно засипан и укрепен фундамент на осветително тяло;
- изсъхнали фиданки и храсти до площадките;
- прорастване на растителност по алеи с бетонова настилка;
- повредена и липсваща на места ограда на спортните площадки за футбол и баскетбол;
- счупен и/или липсващ ринг от баскетболен кош;
- липсващи дървени седалки от местата за сядане;
- паднала облицовъчна плоча и прорастване на трева около спортна площадка;
- разкъртени и липсващи антипаркинг колчета;
- наклонена ограда до входна врата на детска площадка, както и неработещ механизъм за затваряне на вратата на детската площадка;
- липсващ фитнес уред на спортна площадка в междублоково пространство;
- счупена и липсваща линейна отводнителна решетка в площадката;
- липсващи антипаркинг колчета в паркинга на площадката.

Изграждане на зона за отдих и зелени площи – поддържане на изградената инфраструктура

- на една от перголите липсват/счупени са дървените греди в горната част. При проверката установихме, че няма увивни растения по кръглите перголи;
- пейките са надраскани с графити;
- чешмата в зоната на розариума е разбита и не функционира; липсва и монтираната автоматична канелка;
- положената хидроизолация на водните огледала е компрометирана - напукана е и на места е обелена, като водата в тях е замърсена, като по тяхното дъно има пръст, камъни, листа и клони;
- изградените цветни площи, засадени с различни видове рози не се поддържат – растенията не са окопани и оплевени, като на много места липсват растенията;
- извършено е пренареждане на настилка от каменни плочи, но не се почиства израсналата трева между каменните плочи;
- едното от изградените водни огледала/басейн/ не функционира, като това не е съобразно целите на проекта;
- изградената беседка, разположена на централно място до входната алея на парка, по проект трябва има зона с кашпа с увивни растения, които не са засадени;
- изграденият воден 3D макет на Черно море не е подържан и не функционира поради повреден/счупен датчик.

## IV. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

Анализът на посочените примери показва, че установените нарушения при проверка на физическото изпълнение касаят както качеството на изпълненото строителство, липсата на изпълнение в цялост, неточно изпълнение поради несъответствие с възложената работа и изискванията за нейното изпълнение, така и поддържането на инвестициите в добро състояние.

С оглед на горното е необходимо Управляващите органи/Националните органи и съответните бенефициенти да предприемат необходимите мерки с цел избягване на подобни нарушения и отстраняване на налични такива.

Обръщаме внимание, че съгласно чл. 74, параграф 2 от Регламент 2021/1060 управленските верификации, които включват проверки на място, следва да бъдат пропорционални на рисковете, установени предварително в писмен вид. Целта на управленските проверки, основани на риска, е да се рационализират тези проверки и да се постигне подходящ баланс между ефективното и ефикасно изпълнение на средствата и свързаните с това административни разходи и тежести[1]. При планиране на проверките на място УО може да вземе предвид например предишни финансови корекции, забавяния в изпълнението, подозрения за измама, жалби и др[2].

В тази връзка препоръчваме Управляващите/Националните органи да извършат собствен анализ на формулираните от тях до момента констатации след проверки на място на операции, включващи изпълнение на строителни дейности[3], както и на възможностите за ползване на APACHE за анализ на риска в процеса на подготовка на проверката на място.

1 виж т. 4 от CPRE_23-0005-01 24/05/2023 „Документ за размисъл“ относно Управленски проверки, основани на риска Член 74, параграф 2 от Регламент на Европейския парламент и на Съвета от 24.06.2021 г. за общоприложимите разпоредби за 2021-2027 г.

2 виж т. 5.1 от CPRE_23-0005-01 24/05/2023

3 Анализът може да послужи за планиране на проверки на място и за оценка на ефикасността на дейността по проверки на място УО в контекста на риск базираните управленски проверки, както и за информиране на бенефициентите за най-често срещаните нарушения, за които е необходимо да бъдат взети превантивни мерки. В тази връзка препоръчваме анализът на УО да съдържа сведения за финансовото влияние на констатациите на УО и използваните ресурси за осъществяване на проверките. Управляващите органи могат да обмислят да изискат от големите публични бенефициенти да извършат анализ на установените при техни проверки нарушения, които също да вземат предвид.